



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**

Кзз 1256/2022

17.11.2022. године

Београд

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, због кривичног дела тешка телесна повреда у помагању из члана 121. став 1. КЗ у вези члана 35. КЗ и других, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвоката Мирзе Рамусовића и браниоца окривљеног АА, адвоката Демира Црновршанина, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 625/19 од 11.04.2022. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 120/21 од 24.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 17.11.2022. године, већином гласова је донео

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈАЈУ СЕ**, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвоката Мирзе Рамусовића и браниоца окривљеног АА, адвоката Демира Црновршанина, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 625/19 од 11.04.2022. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 120/21 од 24.08.2022. године.

**Образложење**

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К 625/19 од 11.04.2022. године, у ставу првом, окривљени ВВ, ГГ и ДД оглашени су кривим због по једног кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ за која су им изречене условне осуде и то тако што је суд окривљенима ВВ, ДД и ГГ утврдио казне затвора у трајању од по шест месеци и истовремено одредио да се утврђене казне затвора неће извршити уколико окривљени ВВ и ДД у року проверавања од једне године, а окривљени ГГ у року проверавања од две године, не учине нова кривична дела. Истом пресудом, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због по једног кривичног дела тешка телесна повреда у помагању из члана 121. став 1. КЗ у вези члана 35. КЗ у стицају са кривичним делом давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ, за које им је изречена „јединствена условна осуда“ тако што им је утврђена јединствена казна затвора у трајању од по дванаест месеци и истовремено одређено да се утврђена казна неће извршити, ако у року проверавања од две године, не учине ново кривично дело. У ставу другом пресуде, окривљени ВВ, ГГ и ДД, на

основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођени су од оптужбе да су извршили по једно кривично дело тешка телесна повреда у помагању из члана 121. став 1. КЗ у вези члана 35. КЗ, док је у ставу трећем, према окривљенима АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, на основу члана 422. тачка 1) ЗКП, одбијена оптужба због кривичног дела насилничко понашање у помагању из члана 344. став 1. КЗ у вези члана 35. КЗ. Оштећени ЂЂ упућен је да имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку. Окривљени су обавезани да суду на име паушала плате износе од по 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, као и да солидарно накнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 120/22 од 24.08.2022. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљених ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвоката Мирзе Рамусовића, и браниоца окривљеног АА, адвоката Демира Црновршанина и Основног јавног тужиоца у Новом Пазару, а пресуда Основног суда у Новом Пазару К 625/19 од 11.04.2022. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљених ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвокат Мирза Рамусовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду,

- бранилац окривљеног АА, адвокат Демир Црновршанин, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни касациони суд је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани.

Бранилац окривљених , ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвокат Мирза Рамусовић и бранилац окривљеног АА, адвокат Демир Црновршанин, захтеве за заштиту законитости подносе због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводећи да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Према наводима захтева, суд је окривљене ББ и АА огласио кривим због по једног кривичног дела тешка телесна

повреда у помагању из члана 121. став 1. КЗ у вези члана 35. КЗ у стицају са по јединим кривичним делом давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ и то на основу исказа који су ови окривљени претходно дали у својству сведока поводом истог догађаја, због којег се пред Вишим судом у Новом Пазару водио кривични поступак К 39/18 против окривљеног ЕЕ. Исказ сведока који је поводом истог догађаја накнадно стекао својство окривљеног, не може бити коришћен као доказ против истог окривљеног, због различитог процесноправног положаја окривљеног и сведока у кривичном поступку и забране дуализма процесних улога, па одбрана сматра да су такви записници о испитивању сведока, у конкретном случају, морали бити издвојени из списка предмета као незаконити докази.

Врховни касациони суд изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених у односу на кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ, а везано за битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењује као неосноване.

Окривљени АА и ББ оптужени су за кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ за које су и оглашени кривим поред осталих окривљених, побиијаним пресудама. Њихови искази у својству сведока дати у кривичном поступку против другог окривљеног, предмет су извршења кривичног дела давање лажног исказа а записници о тим исказима, докази у које је суд извршио увид у складу са законом, имајући у виду код ове оцене да је управо записник на коме је забележен исказ сведока доказ који служи за закључак да ли је казивање сведока било лажно или не.

Разлози због којих браниоци сматрају да су искази ових сведока незаконити докази неосновано су истицани и у поступку по редовном правном леку, па Врховни касациони суд, прихватајући разлоге дате на страни 7, у пасусу трећем, четвртом и петом и страни 8, у пасусу првом пресуде Вишег суда у Новом Пазару Кж1 120/22 од 24.08.2022. године, као аргументоване и јасне, на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Неосновани су наводи бранилаца окривљених и у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, везано за кривично дело тешка телесна повреда у помагању из члана 121. став 1. КЗ у вези члана 35. КЗ.

Из списка предмета произилази да су ББ и АА испитани као сведоци у истражи вођеној против окривљеног ЕЕ, а затим у наставку кривичног поступка њих двојица су, и даље у својству сведока, испитани на главном претресу пред Вишим судом у Новом Пазару К 69/17 од 23.02.2018. године. Њихови искази односили су се на чињенице које су биле предмет доказивања у кривичном поступку против окривљеног ЕЕ и то искључиво на њихова запажања у односу на понашање окривљеног ЕЕ, а нису се изјашњавали, нити били упитани, о било којој чињеници у вези са својим могућим учешћем у догађају који је био предмет тог кривичног поступка.

Врховни касациони суд је нашао, имајући у виду досадашњу судску праксу и конкретну процесну ситуацију, следеће:

несумњиво је да су оба кривична поступка - раније правноснажно окончан, против осуђеног ЕЕ и конкретан кривични поступак против овде окривљених, вођена поводом једног животног догађаја. Такође, несумњива је и процесна повезаност ових кривичних поступака утолико што је суд огласио кривим окривљене за кривична дела за која у правноснажно окончаном поступку против ЕЕ нису били оптужени, иако су били учесници тог поступка.

Оно што је заправо основни навод у захтевима бранилаца, када је у питању незаконитост доказа, јесте да суд у конкретном кривичном поступку користи исказе окривљених АА и ББ дате у својству сведока у кривичном поступку против ЕЕ за утврђивање чињеница њихове кривичне одговорности за помагање у извршењу тешке телесне повреде - члан 121. став 1. у вези члана 35. КЗ.

Окривљени АА саслушан је код јавног тужиоца на записнику Кт 771/16 од 05.03.2018. године а ББ 20.05.2019. године, на околности саучесништва у тешкој телесној повреди, да би затим ови окривљени били испитани и на главном претресу, којим приликама су изнели своју одбрану у законом прописаном поступку.

Врховни касациони суд напомиње да је наведеним разлозима указано на кривични поступак за кривично дело из члана 335. став 3. КЗ али да искази окривљених који су били сведоци у ранијем кривичном поступку нису служили као доказ за утврђивање кривичне одговорности за кривично дело из члана 121. став 1. у вези члана 35. КЗ, а ово тим пре што је очигледно из списка предмета да су за оцену о постојању тог кривичног дела били релеватни сасвим други докази (исказ оштећеног, видео снимак надзорне камере и др).

Према томе, несумњива је процесна чињеница да су правноснажно окончана два одвојена кривична поступка, против различитих окривљених за више кривичних дела а њихове процесне улоге нису довеле у питање право на одбрану окривљених АА и ББ, те у конкретном случају нема „дуализма процесних улога“ а ни кршења забране самооптуживања у кривичном поступку (члан 95. став 2. ЗКП).

Бранилац окривљених ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвокат Мирза Рамусовић и бранилац окривљеног АА, адвокат Демир Црновршанин, захтеве за заштиту законитости подносе и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истичући да опис кривичног дела давање лажног исказа у изреци првостепене пресуде, не садржи сва обележја тог кривичног дела.

Кривично дело давање лажног исказа из члана 335. став 3. КЗ постоји када је лажни исказ дат у кривичном поступку.

Из изреке првостепене пресуде, произлази да су окривљени АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, у време, на начин и месту ближе описаним у изреци, у стању урачунљивости, свесни својих дела и њихове забрањености, чија извршења су хтели, у намери да олакшају кривичноправни положај ЕЕ у кривичном поступку који је против њега вођен, дали лажне исказе тако што су пред Основним јавним тужиоцем у Новом Пазару, као сведоци, негирали да је ЕЕ извршио кривична дела која су му стављена на терет, истичући да нису видели да је неидентификованим предметом, а затим и рукама и ногама, ЕЕ задао више удараца ЂЂ и тако му нанео повреде, иако су стајали у

непосредној близини, на месту на којем је била добра осветљеност и видљивост, а потом лажне исказе потврдили и на главним претресима у кривичном поступку против ЕЕ пред Основним судом у Новом Пазару К 367/15 и Вишим судом у Новом Пазару К 69/17 и К 38/18 у којем је ЕЕ оглашен кривим и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и шест месеци.

По налажењу Врховног касационог суда, описане радње, које су окривљени предузели садрже сва законска обележја по једног кривичног дела давање лажног исказа из члана 335. став 3. у вези става 1. КЗ, како су правилно закључили и нижестепени судови. У изреци побијане пресуде, поред умишљаја као субјективног обележја, описана су и објективна обележја овог кривичног дела односно лажни искази које су овде окривљени, у својству сведока дали у кривичном поступку који се против окривљеног ЕЕ водио пред надлежним судовима у Новом Пазару, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљених ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвокат Мирза Рамусовић, и бранилац окривљеног АА, адвокат Демир Црновршанин, захтеве за заштиту законитости подносе и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП истичући да је окривљенима ББ и АА, суд изрекао „јединствену условну осуду“ која није предвиђена Кривичним закоником.

Изнет и наводи захтева неосновано су истицани и у поступку по редовном правном леку. Оцењујући жалбене наводе бранилаца окривљених, адвоката Мирзе Рамусовића и Демира Црновршанина, другостепени суд је на страни 8, у пасусу трећем образложења пресуде, за своју оцену ових навода дао разлоге, које као правилне прихвата и овај суд и сходно члану 491. став 2. ЗКП на исте упућује.

Врховни касациони суд није упуштао у разматрање преосталих навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљених ББ, ВВ, ГГ и ДД, адвоката Мирзе Рамусовића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП јер иста не представља законски разлог у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због ког окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 и 2. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтеве одбио као неосноване.

**Записничар-саветник  
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија  
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић

